



Budapestre vonatkozó ujság

Osztályozás

027.4

Világhírűség
1952. 11. 12

Szerző:

Cím:

A Könyvtári munka eredményeiről

Forrás:

Népművelési híradó
Bonyolult 1952. 10. 6.

Idő:

1952

Személy:

AZ ÜZEMEK DOLGOZÓI FOKOZOTT ÉRDEKLŐDÉSSEL KERESIK FEL a XVI. kerületben a Szabó Ervin-könyvtárat, ahol politikai, gazdasági, szépirodalmi és műszaki szakkönyvek ezrei állnak rendelkezésükre. A IV. kerületben általános panasz volt, hogy vasárnaponként a könyvtárat zárva tartották. A dolgozók kérésére a kerületi tanács ezért elrendelte a könyvtár vasárnapi nyitvatartását.

373 A könyvtári munka eredményeiről

A Fővárosi Szabó Ervin könyvtár olvasóinak száma a múlt év októberétől ez év februárjáig 57 ezerről 87 ezerre, a havi kölcsönzések száma pedig 193 ezerről 243 ezerre emelkedett. Ez a könyvtár, melynek 36 kerületi fiókja és 173 könyvkölcsönző állomása van a *könyvforgalom terén az ország első könyvtára*. Könyvkölcsönző állomási részben a tömegszervezetek kerületi szerveiben, kórházakban, s egyes iskolákban működnek. A vidéki könyvtárakat illetően különösen a kórházakban működő könyvkölcsönző állomásokra hívom fel a figyelmet.

A múlt év októberében 48 vidéki városi könyvtárban, 52 ezer könyvet, míg ez év februárjában 54 városi könyvtárban 154 ezer könyvet kölcsönöztek. A városi könyvtárak könyvforgalma tehát komolyan fejlődött. De a Fővárosi Szabó Ervin könyvtár 281 ezres könyvforgalma mellett az 54 vidéki városi könyvtár és ezek 72 fiókkönyvtárának együttes 154 ezres könyvforgalma azt mutatja, hogy a vidéki könyvtárak könyvforgalma — komoly fejlődésük ellenére — még ma is elmarad.

A kép vidéken elég tarka. Van majdnem egy tucat kiemelkedően jólműködő könyvtár, míg vannak olyanok, amelyek még csak rendszeren elhelyezve sincsenek. Legkiemelkedőbb a *szolnoki könyvtár* munkája, jelenleg 2800 olvasója és 7 ezren felüli havi könyvforgalma van. A jászberényi és bajai könyvtár havi hafezres, a karcagi és erdővárosi havi négy és félezres könyvforgalmat ér el. Elégtelen a miskolci könyvtár forgalma három és félezres kölcsönzéssel.

Most, március 9-én, Rákosi elvtárs születésnapjára nyitotta meg a *Békés megyei tanács az első megyei könyvtárat*. Ennek jelentőségét aláhúzom, egyrészt azért, mert a megyei könyvtárakra — amelyekről még szólni fogok — igen komoly feladatok várnak, másrészt pedig azért, mert a könyvtárral való törődés jó példája az összes megyei tanácsok részére.

A falusi könyvtárak működése, bár szintén fejlődött, mégis legkevésbé kielégítő. Ha 1949. végén 600 falusi könyvtár mellett 13 ezer olvasóról és mintegy 18—20 ezer könyvkölcsönzésről, s ez év januárjában 148 ezer olvasóról és 200 ezer könyvkölcsönzésről számolnak be kb. 1500 falusi könyvtárból beérkezett jelentőlapok, akkor ez mindenestre komoly fejlődést mutat. Nagy a különbség a 13 ezer

Hely)

(Idő)

(Köt. v. t.)

és a 145 ezer olvasó, vagy a kb. 18 ezer és a 200 ezer havi könyvkölcsönzés között. A jelentést tevő 1500 könyvtár átlagos havi könyvforgalma 133 könyv. A jelentést nem tevő másik 1300 könyvtárnak az átlagos könyvforgalma azonban ennek esetleg a fele sincs, s egyrésztük néha hetekig, esetleg hónapokig nem is működik, könyvtárosok lemondása, vagy cserélgetése miatt gazdátlanul hever, s ki van téve a széthordás, az elveszés veszélyének. Az állam komoly ösztögeket áldozott és áldoz, hogy könyveket juttasson a falunak, s a községi tanácsok egy része nem vigyáz ezekre az állami értékekre, nem biztosítja megfelelő használatukat, nem biztosítja az áldozatot követelő, de nagyfontosságú könyvtárosi munka megbecsülését.

A falusi könyvtárak területén van a mi egész könyvtárosi munkánk legszűkebb »kereszimetszet«, aminek a megszüntetése szívós és áldozatkész munkát követel. S jelenleg, amikor a falu szocialista átalakulása van napirenden, a falusi könyvtárak munkájának megjavítása rendkívül fontos feladat.

A falusi könyvtárak a kultúrotthonokkal és mozikkal együtt a termelőszövetkezetek létesítéséért és fejlődéséért folyó harcnak rendkívül fontos fegyverei. S nem szabad, hogy elvakítson bennünket a 148 ezer olvasó összehasonlítása az 1949-es 13 ezerrel, még akkor sem, ha tudjuk, hogy egy-egy kikölcsönzött könyvet többen is olvasnak. Szemünk előtt azok a százezres és milliós tömegek legyenek, akik ma még könyvet nem olvasnak.

Az erősödő városi könyvtárak is kell, hogy segítsék a falusi könyvtárak fejlődését, könyvpropagandájukat, egész könyvtári tevékenységüket.

A kultúrotthonvezetőknek is az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítaniok a kultúrotthon könyvtárának fejlesztésére, s az összes helyi népművelési ügyvezetőkkel segítséget kérünk és várunk a falusi könyvtárak munkájának fejlesztésében.

Könyvpropagandánkat az elmúlt félévben a *könyvismerető előadások és ankétok* folytatása és egyes helyeken — minden megyében akad néhány — az egyéni könyvpropaganda kifejlesztése, valamint további könyvkiállítások rendezése jellemzi. Itt most a könyvankétról kívánok szólni.

A könyvankétokat szinte már évek óta csaknem kizárólag szépirodalmi könyvek ismertetésére rendeztük. Elhanyagoltuk az ismeretterjesztő könyvek népszerűsítését és teljesen mellőztük a szakmai könyvek, üzemekben műszaki, falvakban agrártechnikai és agronómiai könyvek népszerűsítését, hasonló ankétokon. A könyvankétok ilyen egyoldalúsága az egész könyvpropagandára rányomja bélyegét, de még a könyvtárak könyvállományára is. Az egyoldalú könyvpropaganda hasonló egyoldalúság felé szorította a könyvtárakat, de még könyvkiadásunkat is. Hogy a szak-könyvek iránt mégis nagy az érdeklődés, az nem a helyes könyvpropagandának, hanem termelésünk hatalmas fellendülésének természetes velejárója. Könyvpropagandánk, könyvkiadásunk és könyvtáraink elmaradtak, termelésünk példátlan fellendülésének igényeitől.

Az ősz óta tettünk bizonyos lépéseket a szépirodalmi könyvek mellett tudományos ismeretterjesztő könyvek népszerűsítésére könyvankétok által is. De a szakkönyvek ilyen formájú népszerűsítését még mindig elhanyagoltuk. Ne higgyük azt, hogy ha a szakkönyvek propagandáját ankétok formájában elhanyagoljuk, eléggé pótolhatnók ezt, könyvkiállítások és az egyéni könyvpropaganda által. A könyvankétok befolyásolják a kiállítások, az egyéni és szakmai könyvpropaganda fejlődését is. A szakmai könyvek propagandáját nem különíthetjük el a könyvankétok feladatkörétől, programjától. Ezért további könyvpropagandánkban, annak minden formájában mindenekelőtt a *szakmai könyvek propagandáját kell megjavítani*. Ez meg fogja gyorsítani azt is, hogy a könyvtárak könyvállományában a szakmai könyvek aránya tovább javuljon és az ottlévő könyvek olvasottsága fokozódjon.

Világhírűség
1952. 11. 17.

373 NEMREGEN NYITOTTA MEG A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR a XVI. kerületben, Sashalmon, az új kultúrházban könyvtárat, amely máris olyan népszerűségnek örvend, hogy olvasóinak száma meghaladja az ezret.